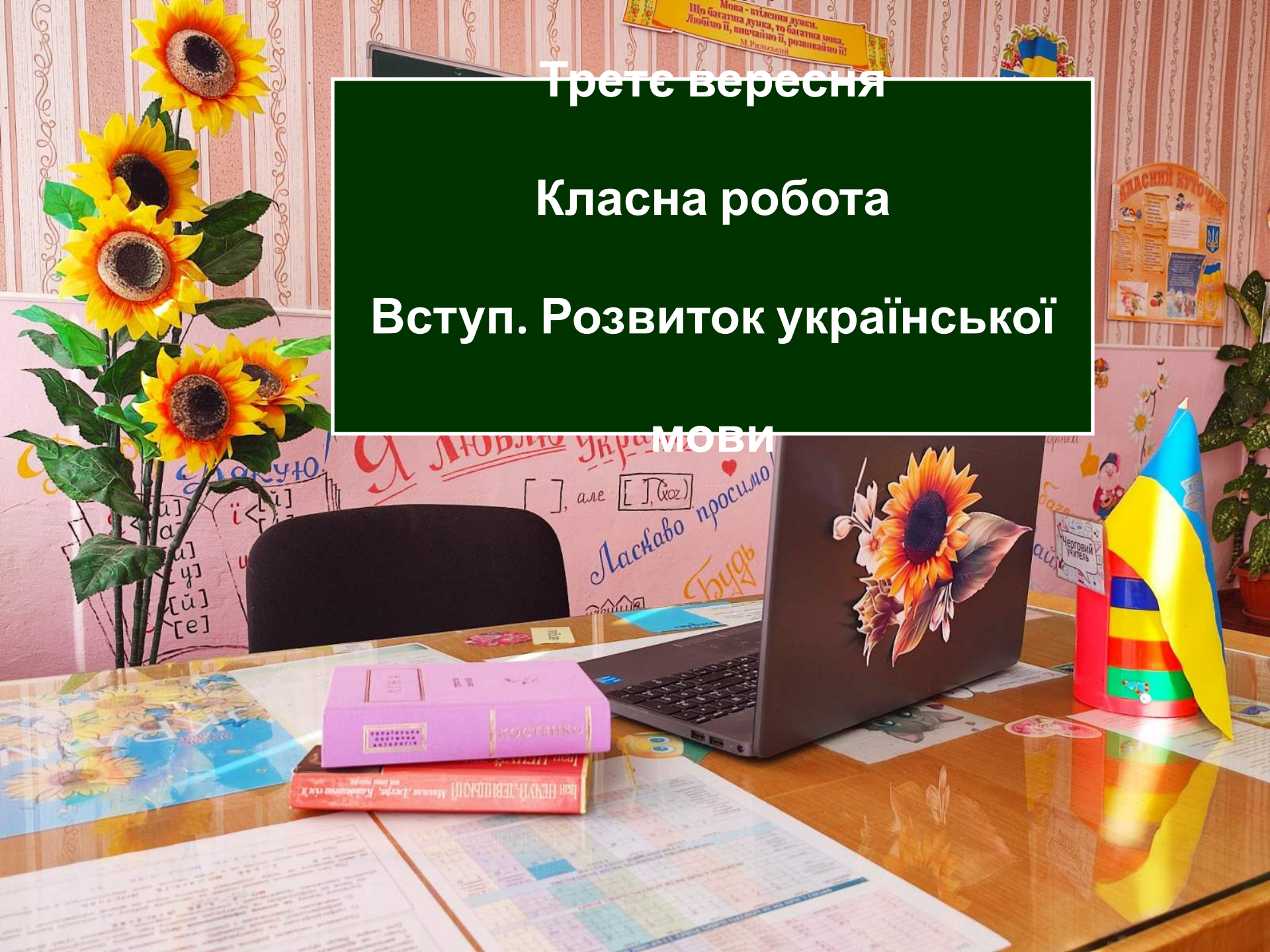

Третє вересня

Класна робота

Вступ. Розвиток української

МОВИ

Прослухайте вірш К. Григоренко
«Манкурти».

Визначте, яка проблема є центральною
в поезії.

Визначте тему й основну думку.

Манкурт – термін із тюркського
міфу, позначає людину зі стертою
історичною пам'яттю.

Манкурт

Те слово дивне і страшне – «манкурти»
Не кожному відоме із людей.
В багатоповерхові наші юрти,
Гадали, не увійде термін цей.
А він ввійшов і оселився в душах,
Забути змусив рід і свій минулий день,
Традиції оббив, як вітер цвіт на грушах.
І віку обібрав, і музику пісень.
Прокиньтесь, діти, Івасі й Марійки!
Будіть батьків й самі вже не засніть.
Зривайте з душ манкуртства павутинки.
Допоки ще не пізно, обірвіть!
Нехай повернуться і пісня наша й мова,
Традиції прекрасні оживуть,
Історія своє промовить слово
І наші вільні душі розцвітуть!

МОВИ

споріднені

відмінні

МОВНІ СІМ'Ї

**МОВНІ
групи**

Мовні сім'ї

індоєвропейська

угро-фінська

**китайсько-
тибетська**

тюркська

МОНГОЛЬСЬКА

Мовна сім'я	Мовна група	Мови
Індоевропейська	германська	англійська, голландська, данська, німецька, норвезька, шведська, ісландська та ін.
	романська	іспанська, італійська, каталонська, молдовська, португальська, румунська, французька та ін.
	балтійська	латиська, литовська, пруська та ін.
	слов'янська	білоруська, болгарська, македонська, польська, російська, сербська, словацька, словенська, українська, чеська та ін.
	індійська	бенгалі, гінді, урду та ін.
	кельтська	бретонська, ірландська, шотландська, валлійська та ін.
	іранська	курдська, осетинська, перська (фарсі), таджицька та ін.

Робота з підручником.
Сторінка 4-7.
Вправа 1, 2.

Мова – універсальний **засіб спілкування**. Вона зберігає єдність народу в історичній зміні поколінь, поєднуючи людей у часі та просторі.

Мова як засіб спілкування членів суспільства не може не змінюватися. Зміни, які відбуваються в напрямку її вдосконалення, - це **розвиток мови**.

Українська мова безперервно **розвивається на всіх рівнях**: від значущої частини слова до тексту. Найбільш стійкою є фонетична система, найбільших і найшвидших змін зазнає лексичний склад. Науковці стверджують, що впродовж десятиріччя словниковий склад мови змінюється приблизно на 25%.

Українська мова не тільки зберігає досвід поколінь, але й вбирає в себе реалії сьогодення.

Мова чутлива до змін у житті її носіїв. Вона як живий організм: якісь слова в ній відмирають, а якісь народжуються. Одні слова стають застарілими: *чоло, перст* — архаїзми; *князь, очіпок* — історизми, а інші новими (неологізмами).

Ще приблизно 25 років тому українці не знали слів *сма́ртфон, вайфай, Інтернет*, а нині без них важко обійтися. Є слова, які виходять із вжитку, а через якийсь час їх повертають у мову: *гімназія, лицей, бакалавр, магістр*.

Запам'ятайте

НЕПРАВИЛЬНО

на Україні

сто років тому назад

навчатися мові

самий милозвучний

як би там не було

ПРАВИЛЬНО

в Україні

сто років тому

навчатися мови

наймилозвучніший

хай там як

Завдання

Підготуйте письмове висловлення на одну з тем: «Спочатку було Слово...», «Творчість народу в слові». (12 речень)